

MÖÖBEL - ROOTSI

Ülevaade Rootsi mööbliturust, suundadest ja võimalustest

Rootsis on üle 9 miljoni elaniku ning kõige olulisemad äripiirkonnad on Stockholm, Göteborg ja Malmö koos neid ümbritsevate aladega.

2010. aastal oli Rootsi mööblitööstuse tootlus 21,5 miljardit Rootsi krooni, millest 15,3 miljardi krooni eest eksporditi kaupa. Samal ajal imporditi Rootsisse kaupa 13,3 miljardi Rootsi krooni eest.

Mööblit tarbiti 19,5 miljardi Rootsi krooni eest (tootmisväärtus). Tarbijaturu väärtus oli 33,9 miljardit Rootsi krooni (esialgsed arvud 2010. aasta kohta koos käibemaksuga).

Tähtsaimad eksporditurud oli Norra (31%), Taani (12%), Saksamaa (10%), Soome (7%) ja Ühendkuningriik (7%).

Imporditi Hiina (19%), Poola (15%), Saksamaa (14%), Taani (9%), Norra (6%) ja Leedu (6%) turgudelt.

Import koosnes järgnevast: - kaupluse mööbel 0,1 miljardit; - mööbliosad 3,1; - kontorimööbel 0,7; - sisseehitatud köögid 0,55; - madratsid 0,8; - söögitoamööbel 1,1; - magamistoamööbel 0,4; - pehme mööbel 1,85; - muu mööbel 2,4; - muud toolid 1,2 (esialgsed ülevaatlikud arvud 2010. aasta kohta).

Rootsi mööbli jaemüügiturul on selged suunad, et mööblipoodides on järjest suurenev valik erinevaid sisustuselemente. Varem sisustuselemente, nagu vaibad, köögiseadmed, keraamika jne pakkunud jaemüügikauplused võtavad nüüd oma poodidesse ka valitud mööblit. Sellised kauplused hõlmavad ka sisustustekstiilide, värvide ja ehitusmaterjalidega kauplevaid poode. Üldisema valikuga mööblipoed töötavad oma profiili loomise kallal, et meelitada oma sihtgruppe.

2010. aastal oli Rootsi mööblituru tarbimiskäive 33,9 miljardit Rootsi krooni (sealhulgas käibemaks, 2010. aasta hinnang). Võrreldes eelmise aastaga tõusis müügikäive 2010. aastal 2,8% (hinnang), kuid hinnad langesid 3,9% (hinnang). Aastatel 1995–2007 kasvas mööbliturg 120%. Samal ajal tõusis tarbijaturg 78%. 2008. aastal tabas mööbliturgu 1,8%-line langus (fikseeritud hindade puhul 3,8%).

Mööbli müügiturg moodustab tarbijaturust 5,4%. Sellel turul moodustavad tarbekaubad ja tööstuskaubad 50,6%.

Kogu tarbekauba ja tööstuskauba sektor jaguneb järgnevalt:

- *rõivad ja jalatsid 17,9%*
- *ehitusmaterjalid, tehnika ja maalritöövahendid 10,8%*
- *elektroonika 10,7%*
- *mööbel 9,9%*
- *spordivahendid ja ajaviitevahendid 5,4%*
- *muud tarbekaubad, tööstuskaubad 45,3%*

Eesti mööblitootjate peamine võimalus on mõista erinevate jaemüügipoodide/-kettide profiile ning pakkuda neile hästi projekteeritud kvaliteetset mööblit soodsate hindade ja mõistlike tarneaegadega.

Konkurentsikeskkond

Rootsis on mööbli lõpptarbimisturul tihe konkurents. Rootsi kohalik mööblitööstus on väga aktiivselt keskendunud nii-öelda ilusa ja funktsionaalse mööbli tootmisele. Lisaks sellele töötavad nad aktiivselt tööstusdisaini rahvusvahelise tuntuse nimel. Umbes 65–70% Rootsis müüdud mööblit imporditakse suurel hulgal Hiinast ja muudest madalate tootmiskuludega riikidest. Rootsi mööbliturul domineerib IKEA, kes valitseb umbes 50% turust. Ligi 80% kogu turust kuulub kümnele suurimale kauplusteketile/edasimüüjale, nende hulka kuulub ka IKEA.

Peamised mööblikauplusteketid/edasimüüjad Rootsis*)

Kauplustekett	Kauplusi	Käive MSEK (sh KM)	Turuosa %
IKEA Svenska försäljnings AB	17	15 400	48,2
Jysk AB, Arlöv	122	2 704	8,5
Mio AB, Tibro	62	2 109	6,6
EM Home Interior AB, Jönköping	58	1 262	4,0
Svenska Hem AB, Jönköping	31	855	2,7
Möbelmästarna AB, Malmbäck	32	478	1,5
Möbelgruppen i Alvesta AB, Alvesta	6	411	1,3

*) Allikas: Rootsi mööbli ja interjööri toodete müük ning mööbliimport 2009. aastal

(http://www.moblermiljo.se/sm/branschfakta/Mobelguide_2009.pdf, lk 10.)

Rootsi mööblituru vaatlemisel on oluline teha seda sihtgrupi vaatepunktist ning mõista kvaliteedi-, disaini- ja hinnataseme tähtsust. Erinevatel edasimüüjatel ja jaemüügikettidel on konkreetsed profiilid, millega nad oma kliente meelitavad.

Standardid, sertifitseerimine ja nõuded

Kuna Eesti ja Rootsi kuuluvad mõlemad Euroopa Liitu, siis nõutakse toodetele CE-märki. See tähendab, et tootja vastutab ELis kehtivate ohutus- ja tootmisnõuete järgimise eest. Kuna Rootsi kuulub ELi siseturu hulka, siis ei ole määratud erilisi tollimakse. Esitada tuleb ainult tavapärased transpordi- ja riikidevahelised dokumendid.

Müügiedu puhul on kasulik omada ISO 9001 ja ISO 14001 sertifikaate. Eriti oluliseks võib osutuda ISO 14001 või muu keskkonnasertifikaat. Rootsis on tugev suundumus keskkonnasõbraliku tootmise poole ja paljudes riigihangetes on tootmise ja toodete keskkonnasertifikaat nii-öelda kohustuslik nõue.

Rootsis töötatakse välja uut mööblilogo „Möbelfakta“ (faktid mööbli kohta), mis on vastavuses kogu toote kasutusega. Süsteem põhineb kolmel vastutusosalal: keskkond, kvaliteet ja sotsiaalne vastutus. Sellest peaks saama professionaalsuse ja kvaliteedi sünonüüm keti kõige viimasele lülile — tarbijale. (www.mobelfakta.se/web/About_Mobelfakta.aspx)

Jaemüüjaid ja lõpptarbijaid huvitab üha enam tootmises toksiinidevabade materjalide, näiteks liimide ja värvide, kasutamine. Kasutatud puit peaks pärinema tõendatud ja teadaolevast allikast. Avalike hangete puhul võib oluline olla, et tooteid ja pakendeid saaks ümber töödelda.

Turule sisenemine

Sisenedes Rootsi mööbliturule

- *on oluline mõista, millist lisandväärtust pakute toote klientidele ja turukanalile;*
- *peaksid teie pakutavad tooted ja teenused, mitte nende päritoluriik, olema põhiliseks turundussõnumiks;*
- *peate mõistma, milliseid kanaleid valida ning milliste tugiteenuste ja materjalide järele on vajadus;*
- *arvestage toodete müümisel edasimüüjale või hulgimüüjale, kas nemad saavad teie pakutud hinnaga teenida mõistliku kasumi;*
- *andke turule märku oma olemasolust interneti, messide, reklaami, võrgustike jne kaudu.*

Lisaks sellele, et

- *Teil on kvaliteetne toodang*
- *Teil on hea disain*
- *Teil on soodne hind*
- *Teil peavad olema mõistlikud tarneajad*
- *Teiega on lihtne töötada ja suhelda*

Messid, mida tuleks külastada või millel osaleda:

Formex, 1.– 4. september 2011, Stockholm. See on suurim Skandinaavia sisekujundusmess

Furniture Fair, veebruar 2012, Stockholm. Suurim Skandinaavia mööblimes

Turustuskanalid

Põhilised turustuskanalid on mööbli puhul eespool toodud suurimad kauplusteketid, mille hulgas IKEA hõlmab 50% turust. Mitmel juhul on suurimatel edasimüüjatel oma hulgimüüjad, kes kuuluvad täielikult neile või töötavad frantsiisilepingute alusel.

Järgnevalt on välja toodud suurimad hulgimüüjad/kauplusteketid lisaks eespool mainitud edasimüüjatele. Rootsis on ligikaudu 1870 mööbli jaemüügipoodi ning umbes 2965 interjöörikaupade jaemüügipoodi. Mööbli jaemüügivaldkonnas töötab umbes 12 000 inimest.

20 suurimat edasimüüjat Rootsis*)

	Ettevõtte	Kauplusi 2008	2008. a käive, MSEK (sh KM)	Muutus käibes 2008 vs 2007 %	Turuosa 2008
1	Sova AB *	23	439,0	12,0	1,4%
2	Stalands Möbler AB	7	316,6	-3,4	1,0%
3	Sängjätten AB*	26	246,4	-7,9	0,8%
4	Mio Västra Frölunda	4	202,2	-13,3	0,6%
5	Mio Kristinehamn	5	192,0	-8,6	0,6%
6	Mio Kungens Kurva	1	153,9	8,6	0,5%
7	KungSängen Produktion AB 1)	18	151,3	-1,7	0,5%
8	Svenssons i Lammhult AB	2	149,0	4,6	0,5%
9	Ekeby Möbelaffär AB	1	144,0	0,0	0,5%
10	Chilli (Moells Glas och Porslin AB)	8	135,4	36,1	0,4%
11	Bromölla Möbelaffär AB	3	128,6	-10,6	0,4%
12	EM Uppsala, Möbler och Slöjd AB	4	126,9	-9,2	0,4%
13	Svenskt Tenn AB 1)	1	119,6	2,5	0,4%
14	Mio Handen	2	117,4	-15,6	0,4%
15	Severins Möbler AB	2	100,9	-0,1	0,3%
16	EM Degerfors	3	96,1	-5,9	0,3%
17	Mio Norrköping 1)	3	87,8	-0,4	0,3%
18	EM Linköping	3	86,5	18,5	0,3%
19	Nordik	3	85,0	73,5	0,3%
20	Mio Umeå	1	81,3	-13,3	0,3%

*) Rootsis on umbes 275 jaemüügikauplust (130 ettevõtet), mille käive on 15 miljonit Rootsi krooni või üle selle. (Kogu nimekirja näete aadressil

http://www.moblermiljo.se/sm/branschfakta/Mobelguide_2009.pdf, lk 11–14.)

Rootsi mööbliturule saab pääseda otsekontakti või turgu tundva agendi/partneri abil.

Lihtsam on omada rootsi keelt kõnelevat kohalikku esindajat, kui töötada Rootsi edasimüüjate ja hulgimüüjatega. Samas teevad mitmed suurimad hulgimüüjad koostööd otse tootjatega, kuna imporditud mööbli turg on suur.

Oluline tööriist turunduse ja müügi täiendamisel on hea koduleht. Nii saab võimalik Rootsi klient tootja kohta rohkem teada ning ka kindlust, et tootja on huvitatud oma ekspordi laiendamisest.

Mööblit importivaid ettevõtteid ühendab organisatsioon Möbelimportöernas Branschorganisation (MIBO) ja see võib olla kanaliks Rootsi turule. Organisatsiooni 10 suurimat importijat on toodud allpool. (Täieliku nimekirja leiate aadressil

www.moblermiljo.se/sm/branschfakta/Mobelguide_2009.pdf, lk 21.)

Mööbli importijad

	Impordiettevõtte	Käive MSEK Sh KM
1	Furninova AB	437
2	Bitc Möbel AB	326
3	Scapa Inter AB	238
4	OY Bellus Furnitur	214
5	Harbo Fritid AB	165
6	Handelshuset Rowico	142
7	Torkelson Möbel AB	127
8	Furnimex AB / Sits AB	110
9	Dan Buhren AB	99
10	Hans K AB	72

Rootsi mööbliturule sisenemiseks sobiva kanali valimisel on oluline määratleda sellega seotud ressursid, nii inimjõud kui ka rahalised ressursid, ning teada, et turu laienemine või turule sisenemine võib aega võtta.

Lingid ja valdkonna kontaktid

Trä- och Möbelindustriförbundet

FENA

Exportrådet

IUC / IUC Tibro

Scandinavian Design

Svensk Form

Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (SP)

TEKO

Carl Malmsten

Föreningen Dansk Möbelindustri

Lövträinstitutet

HSN (Norsk Handel)

NTT

Scandinavian Furniture Fair

SCB - Statistiska Centralbyrån

Stockholm Furniture Fair

Trä & Teknik/Elmia Timber, Göteborg

Butikerna

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS)

Registrikood 90006006

Lasnamäe tn 2, Tallinn 11412

Tel: 6279700, faks: 6279701

eas@eas.ee

www.eas.ee